

EDITORIAL

Isulong ang interes sa katawhan taliwala sa burukrata-kapitalistang ribalan

Timaan sa bag-ong ang-ang sa paggrabe sa panagbangi sa mga magkaribal nga paksyon sa nagharing hut-ong sa mga burukratang kapitalista ang sunud-sunod ug magkalambigit nga panghitabo niining milabayng semana: ang *impeachment* o pagsang-at og kaso sa Kongreso batok kang Vice President Sara Duterte ug ang pagsugod sa pagtaral sa Senado, ang kudeta sa Senado dungan sa paglutaw ni Sen. Bato dela Rosa, ug ang pagkahanaw pag-usab niya aron ikyasan ang mandamyento de aresto gikan sa International Criminal Court (ICC).

Daw mga payaso ug sirkerong mga pulitiko nga nagpatambling-tambling ug nagpabali-baliko sa nahitabong mga maniobra, kontra-maniobra, ug panagbangi. Human sa unom ka bulan nga pagtago, kalit nga nagpakita si Sen. dela Rosa aron tibuk-on ang bag-ong mayorya ug ibutang sa poder ang bag-ong pangulohan. Apan sa atubangan sa hulga nga siya dakpon ug dad-on sa The Hague, human gipagula ang mandamyento gikan sa ICC batok kaniya, dali-dali siyang nagtago pag-usab sa kung asang lungag.

Ang pagbag-o sa liderato sa Senado gituohang kabahin sa plano nga iligas ang pagtaral kay Sara Duterte. Gisang-atan og kaso ang bise presidente tungod sa pag-usik-usik niya sa ₱500 milyon nga "confidential funds," sa dili mapatin-aw nga pagdako sa iyang personal nga bahandi, ug uban pang mga kaso. Da-

kong mayorya (257 ka boto) sa Kongreso ang pabor sa kasong *impeachment*, sa ikaduhang higayon sulod lang sa kapin usa ka tuig. Dili sama sa una, abtik karon nga gitukod sa Senado ang korte nga motaral sa kaso ni Duterte, bisan wala pa'y katin-awan kung asa kini padulong.

Sigurado nga mopadayon pa sa umalabot nga mga semana ang kasamtangang yugto niining panagbangi sa mga nag-ilogay nga paksyon, ug siguradong mosamot ang kagrabihon ug mosangpot

sa bag-ong mga panagbangi samtang nagkaduol ang eleksiyong 2028. Kusog ang pagduso sa kampo ni Marcos ug sa nagkalain-laing partido nga mapalagpot si Sara Duterte gikan sa pwesto ug mababagan ang iyang pagdagan isip presidente.

Kining panagbangi sa mga Marcos ug Duterte salamin sa hait ug matag karon ug unya nga bangis o bayolenteng panagsangka sa mga nagkaribal nga paksyon sa mga nagharing hut-ong—mga burukratang kapitalista nga naglumba sa pagpaadunahan pinaagi sa gahum. Misamot kinit kining panagbingkil taliwala sa nagkagrabe nga krisis sa ekonomiya sa sistemang malakolonyal ug malapyudal.

Nagkagamay ang ganansya sa poder nga mahimong malinawong bahin-bahinan sa mga burukratang kapitalista, hinungdan nga misangpot sa inilogay ug panagbangi ang ilang kahakog sa bahandi ug gahum.

Sa higayon nga makalingkod sa poder, naglumba sila sa gipaspason ug gidak-on sa pagpangawat sa bahandi sa nasud, samtang nagpakaron-ingnon nga limpyo sa atubangan sa katawhan. Misamot ang kawalay ulaw ug dinagkong korapsyon ug pagpanagkaw sa mga burukratang kapitalista.

Samtang nagpakabusog sa bahandi ug nag-inilogay sa poder ang

mga burukratang kapitalista, naglunang ang lapad nga masa sa katawhan sa kawad-on ug sa matag adlaw nga pagpaningkamot aron mabuhì. Niining milabayng duha ka bulan, nadugangan ang palas-anon sa katawhan tungod sa walay hunong nga pagsaka sa presyo sa pagkaon, batakang panginahanglan, ug balayronon sa mga batakang serbisyo. Kasunod kini sa pagpanggera sa US sa Iran nga gipahimuslan sa mga hakog nga kumpanya sa lana aron ipasaka ug maayo ang presyo sa *diesel*, gasolina, ug uban pang produktong petrolyo (50-100% nga mas taas itandi sa ubang nasud sa Southeast Asia). Gilauman nga magpadayon pa ang pagsaka sa presyo sa umalabot nga mga bulan.

Taliwala sa kalisdanan ug gutom sa katawhan, dugang midilaab ang ilang kasuko sa rehimeng US-Marcos ug sa mga burukratang kapitalista nga wala na gani'y gibuhat aron pakubsan ang ilang kalisdanan, midugang pa hinuon sa ilang palas-anon. Human makigkunsabo sa mga kumpanya sa lana sa nagpalisod sa katawhan, mabiyay-biyon ang rehimeng Marcos sa paghimong daw makililimos ang katawhan nga gipalaray niini sa pakitang-tawo nga pagpanghatag ug ayuda ug bugas, nga igo lang sa

pipila ka adlaw.

Misamot ang kalagot sa katawhang Pilipino sa rehimeng US-Marcos ug sa mga nagharing hut-ong taliwala sa wala pay napanubag sa mga kurakot nga nagbulsa og binilyong piso gikan sa mga mini ug palpak nga proyektong *flood control* nga nabutyag sukad sa miaging tuig, apil na ang ubang dagkong kahiwan sa guberno. Samtang gitamas-tamasan ang katungod ug kaayohan sa katawhang Pilipino, nagpaitoy-itoyon si Marcos sa dikta sa iyang agalong imperyalistang US, sa plano nga pag-abli sa 1,620-ektaryas nga "economic security zone" sa Pampanga ug Tarlac para sa eksklusibong gamit sa mga kumpanyang Amerikano.

Nakadugang pa sa ilang kasuko ang padayon nga pagsabwag sa rehimeng Marcos sa kabangis batok sa katawhang nibarog ug nakigbisog alang sa ilang mga katungod. Sumpay kini sa ilang pagpangita og hustisya para sa linibong biktima pareho sa gera kontra droga ug sa pulitikal nga pagpamig-out sa mga organisasyong masa.

Atubangan sa krisis sa ekonomiya, nagkakusog ang singgit sa lapad nga masa alang sa makabuhi nga suhulan, trabaho ug seguridad sa trabaho, reporma sa yuta, pagpaubos sa

presyo sa mga paliton ug rolbak sa presyo sa lana, katungod sa pabahay, ug uban pang dinalian nga demokratikong panginahanglan.

"Marcos Singilon, Duterte Panubagon" ang padayon nga singgit sa katawhan. Sumpay niini ang panawagan nga ipadayon ang pagtaral kay Sara Duterte aron panubagon siya sa iyang mga krimen. Sumpay usab ang awthag nga arestuhon ug taralon sa ICC si Bato dela Rosa ug uban pang kakuntsaba ni Rodrigo Duterte sa maduguong gera sa droga. Sumpay usab niini ang singgit nga panubagon si Marcos ug iyang mga upisyal sa binilyong pisong gibulsa sa mga proyektong *flood control* ug uban pang dagkong anomalya.

Hilabihan kadismayado ang katawhan sa walay kaulaw nga pagpatibusog sa pipila diha sa dunot nga guberno ug pagpaantus sa lapad nga masa sa katawhan. Nag-inilogay man ang mga burukratang kapitalista, nagkahiusa silang tanan sa pagpanalipod sa sistemang nagpaantus sa katawhan.

Dili masumhan ang katawhan sa pagpaningil ug pagpanubag sa mga burukratang kapitalista ug pasista sa ilang mga krimen ug pagpaantus sa masa sa katawhan. Angayng tumang ipasabot sa katawhan nga dili makab-ot ang hingpit nga hustisya sa nasud ilalom sa nagharing reaksyunaryong estado, nga sukad sa sinugdanan, mao ang dalangpanan sa mga pasista ug kawatan sa bahandi sa nasud.

Dakong hagit sa mga pwersang pambansa-demokratiko nga maku-gihong maggimbuhatong masa aron ipataas ang kahimatngon ug pagsabot sa katawhan bahin sa makasaysayanon ug katilingbanong gamot sa korapsyon sa nasud. Dili maglangay-langay ug tumang magpropaganda sa masa, itukod ang ilang mga organisasyon, ug pakusgon ang ilang tago nga rebolusyonaryong paglihok. Pakusgon ang singgit nga tapuson ang burukratang kapitalismo, imperyalismo ug pyudalismo, ug i-asdang ang pambansa-demokratikong kausaban.

AB

 <p>Bolyum LVII Ihap 10 Mayo 21, 2026</p> <hr/> <p>Ang Ang Bayan ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang Ang Bayan og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawthag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.</p>	<h2>Unod</h2> <p>Editorial: Isulong ang interes sa katawhan taliwala sa ribalan sa mga burukrata-kapitalista 1 Singgit sa katawhan: Sara Duterte, panubagon! 3 Arestuhon si "Bato," panawagan sa katawhan 3 Planong kampo militar sa N. Samar, napugngan 3 Pakigbisog sa mga mamumuo para sa CBA 3 Katungod sa yuta ug panginabuhian, ipakigbisog 4 Mag-uumang T'boli, gipatay sa 105th IB 4 Ang kamatuoran sa masaker sa Toboso 5 Negros 19, gipasidunggan 6 Pagdayeg sa mga bayani sa Negros ug ICR! 6 Sa mubong pagkasulti 7 ASEAN 2026: Tigdumala sa interes sa US 8 Al Nakba 78: Pagbatok sa mga Palestino 9 Pagpalapad sa presensya sa militar sa US 10 Mga Pilipino, nakighiusa sa Palestine 10 2 <i>hors de combat</i>, namatay sa kamot sa militar 10</p>
<p>Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas</p>	
<p> ang.bayan@cpp.ph cpp_angbayan</p>	

Singgit sa katawhan: Sara Duterte, panubagon!

SA MILABAYNG MGA semana, sa pagpanguna sa Bagong Alyansang Makabayan, nagpadayon ang protesta sa mga progresibong grupo aron ipanawagan ang makuti nga pagtaral ug pagpanubag ni bise presidente Sara Duterte. Miasdang na ang reklamong impeachment batok kang Duterte sukad mibotar ang mayorya sa Kongreso alang sa pag-*impeach* kaniya hangtod sa tigum sa mga senador aron tukuron ang usa ka *impeachment court*.

Niadlong Mayo 11, sa botong 257-25 na-*impeach* sa Kongreso si Duterte sa ikaduhang higayon sa mga kasong *betrayal of public trust*, korapsyon, pagpanuhol ug grabeng pagpanghulga. Nakalusot ang *impeachment* taliwala sa mga pagpanghadlok sa pundok ni Duterte, pinaagi sa partidong PDP Laban, batok sa mga kongresista.

Niadlong Mayo 18, gitukod sa mga senador ang *impeachment court* nga motaral kang Duterte. Gipangulohan kini sa bag-ong napili nga Senate President nga si Alan Peter Cayetano, nga nailang maka-Duterte. Pormal na usab nga narehistro sa *impeachment court* ang mga ngalan sa 11-ka-tawo nga prosekusyon gikan sa Kongreso. Sukad Mayo 11, sunud-sunod ang mga lihok-protesta sa mga pambansa-demokratikong organisasyon aron iduso ang pagtaral kang Duterte. Gawas sa Metro Manila, adunay mga protesta sa mga dakbayan sa Baguio, Cebu, Iloilo ug Davao.

Arestuhon si "Bato," kaylap nga panawagan sa katawhan

KAYLAP NGA GIKUNDENA sa nagkadaiyang organisasyon ang pagkunsinti ug pagpanalipod sa Senado kang Sen. Ronald "Bato" dela Rosa, human sa pagsulay nga pagserbi kaniya og mandamyento de aresto nga gipahibalo sa publiko sa International Criminal Court (ICC) sa hapon niadtong Mayo 11.

Gikasohan si dela Rosa isip "indirect co-perpetrator" sa mga krimen batok sa katawhan pinaagi sa pagpamatay, nga may kalambigitan sa "war on drugs." Sakop niini ang mga insidente sa pagpamatay tali sa Hulyo 3, 2016 ug Abril 2018, sa panahon nga siya pa ang hepe sa Philippine National Police.

Mitungha si "Bato" niadtong adlaw alang sa maniobra nga ilingkod si Cayetano isip bag-ong presidente sa Senado. Unom ka bulan siyang nagtago-tagong tungod sa kahadlok nga dakpon ug dad-on sa The Netherlands. Gipailalom siya sa Senado sa *protective custody* aron masiguro nga dili siya maaresto. Niadtong Mayo 13, naghimo og drama ang iyang mga kaalyado nga senador aron makaikyap siya ug makatago na usab.

Niadlong Mayo 20, nagpagawas ang Korte Suprema og desisyon nga nagdumili sa pagpahunong sa pagserbi sa mandamyento de aresto sa ICC batok kaniya. Sa pagkakaran, giila na siya nga usa ka pugante.

Planong kampo militar sa baryo sa Northern Samar, napugngan

NAPAASTRAS SA MGA residente sa Barangay Imelda, Las Navas, Northern Samar ang plano sa mga tropa sa 20th IB nga magtukod og kampo militar duol sa ilang komunidad. Hugot kining gisupak sa mga residente sa usa ka asembliya niadtong Marso.

Planong itukod ang kampo sa usa ka bungtod nga wala pay 50 metros ang gilayon gikan sa kinaulahan nga balay sa usa ka sityo. Matod sa mga residente, supak kini sa gitakda sa internasyunal nga tawhanong balaod nga minimum nga distansyang 500 metros gikan sa komunidad sa mga sibilyan. Sa asembliya, tinagsa-tagsa nga nakig-ilogay og mikropono ang mga residente gikan sa mga sundalo aron ipadayag ang pagsupak sa kampo. Sa katapusan, tulo lamang ka residente ang "misugot" sa pagtukod.

Bisan pa, nagkampo gihapon ang mga armadong tropa sa balay sa mga sibilyan sa baryo. Gipadayon usab niini ang pagtukod sa kampo sa gawas sa barangay apan duol gihapon sa agianan padulong sa lungsod.

Pakigbisog sa mga mamumuo alang sa CBA

NAGLUNSAD OG NAGKADAIYANG ang-ang sa hiniusang lihok ang mga mamumuo ug unyon niining Mayo aron ipakigbisog ang ilang mga katungod ug kaayohan pinaagi sa *collective bargaining agreement* (CBA).

Sa Day 1 Craft Philippines Inc sa Laguna, nagmalampuson ang kapin duha ka semana nga welga sa mga mamumuo isip pagpakigbisog alang sa makiangayong CBA. Nakab-ot nila ang hangyo alang sa dugang sa suholan ug uban pang katungod. Nagahimo sila og dekalidad nga mga paon sa isda.

Sa LBC Express Metro Manila, nagsumite ang mga mamumuo og *notice of strike* taliwala sa pito ka bulan nga dedlak sa negosasyon alang sa CBA. Sinsilyong ₱32 nga dugang sa suholan sulod sa tulo ka tuig ang tanyag sa kapitalista, layo ra sa panawagang idugang nga ₱72. Gimakmak usab nila ang kontraktwalisasyon sa mga mamumuo nga gigamit nga taktika aron gub-on ang unyon ug hikan sila sa katungod.

Sa PLDT, nagmartsa ang mga superbisor sa kumpanya sa pagpanguna sa unyong GUTS-PLDT niadtong Mayo 15 sa hedkwarters sa kumpanya sa Makati City. Aduna usab mga lihok-protesta sa Quezon City, Cebu City ug Davao City. Tubag nila kini sa kakulangon sa pag-uswag sa negosasyon alang sa 2026-2028 CBA. Gikundena nila ang taktika sa tuyo nga paglangan-langon ug tanyag nga gamayng dugang-suholan sa maneydsment sa negosasyon.

Sa kumpanya sa barko nga Philippine Span Asia Carrier Corp sa Manila, nagpiket ang mga mamumuo aron ipakita ang suporta sa unyon nga hapit na pito ka bulan nga nakig-negosasyon alang sa CBA. Ginaduso nila ang dugang sa suholan ug uban pang mga katungod.

Mga mag-uuma, mananagat, ug lumad:

Katungod sa yuta ug panginabuhian, pakigbisogan!

Nagpahigayon og kalihukan ang mga mag-uuma, mananagat, ug lumad sa nagkalain-laing bahin sa nasud alang sa ilang katungod sa yuta, panginabuhian, ug pinuy-anan batok sa lokal ug langyaw nga mga korporasyon ug atubangan sa pagpasagad ug pasismo sa rehimeng Marcos.

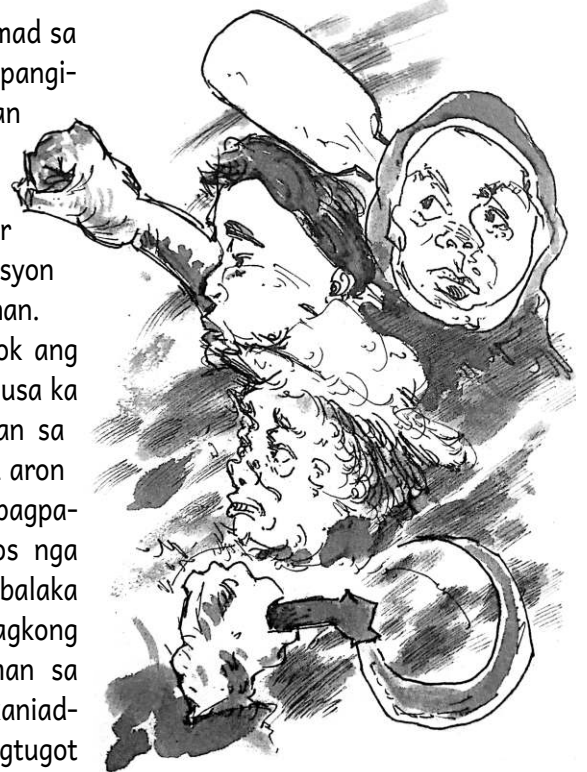
Sa Benguet, nagpahigayon og *prayer vigil* ang mga porter, manindahay, ug residente sa La Trinidad Vegetable Trading Post niadtong Mayo 13 aron kundenahon ang pag-import sa Department of Agriculture og karot. Gipahibalo sa departamento ang plano niini nga mag-import og 6,000 metriko tonelada nga karot para sa Abril, Mayo, ug Hunyo aron matubag ang giingong kakulang sa suplay ug ipakunhod ang presyo sa merkado.

Sa Isabela, pipila ka mag-uuma gikan sa lain-laing lungsod sa probinsya ang nagtapok sa asembliya sa Danggayan Dagiti Mannalon ti Isabela (Dagami) ug nagmartsa sa Santiago City niadtong Mayo 11 aron ipanawagan ang tinuod nga reporma sa yuta, suporta sa produksyon, ug pagpanalipod sa katungod sa mga mag-uuma. Sa asembliya, naghimo sila og usa ka tuig nga plano sa aksyon ug gipahibalo ang bag-ong napili

nga mga opisyal ug mga lider nga magpalig-on sa organisasyon taliwala sa krisis sa kabanikanhan.

Sa Dagupan City, nagtapok ang mga gagmayng mananagat sa usa ka konsultasyon nga gipangulohan sa Pamalakaya niadtong Mayo 11 aron batukan ang komersyal nga pagpangisda sulod sa 15-kilometros nga katubigan sa munisipyo. Nabalaka silang modaghan ang mga dagkong barko sa Lingayen Gulf human sa desisyon sa Korte Suprema kaniadtong Disyembre 2024 nga nagtugot sa mga dagkong kompanya nga mangisda dinhi. Nagplano ang grupo nga magpahigayon og dayalogo sa BFAR Region 1 aron iduso ang pagprotekta sa ilang panginabuhian.

Sa Nueva Vizcaya, nagtukod og barikada ang mga residente sa barangay Pao, Benguet ug Kakidugen sa Kasibu niadtong Mayo 9 isip pagbatok sa proyektong eksplorasyon sa North Luzon Mineral Resources Cor-

poration. Gitukod ang mga barikada aron babagan ang pagsulod sa mga suplay sa kompanya ug lana ug ang pagpagawas sa mga sampol nga minerales. Naglangkob og 4,456 ka ektarya nga yutang kabilin sa Bugkalot/Ilongot ang maong eksplorasyon alang sa pagmina sa bulawan ug tanso.

Sa Quezon City, nagbarikada ang mga residente ug mag-uuma sa Pook Malantik, Barangay UP Campus niadtong Mayo 20 aron pugnan ang pagsulod sa mga materyales alang sa pagtukod sa UP-DSHUD Housing Project nga kabahin sa giplanong UP SDG Wellness Park Project. Papahawaon sa konstruksyon sa Megawide Construction Corporation ang mga residente. Usa ka rali ang gipahigayon usab niadtong Mayo 12 sa sili-ngang komunidad sa Pook Aguineldo batok sa maong proyekto.

Sa Bukidnon, gikundena sa mga lumad nga Manobo ang pagkoral ug pagpangawkaw sa ilang yutang kabilin sa Green Arrow Agriventures Inc-Kennemer Foods International didto sa Don Carlos. Tumong sa kompanya nga palapdon ang ilang plantasyon sa saging sa maong gikawkaw nga yuta. Ang Support to Parcelization of Lands for Individual Titling (SPLIT) Project sa World Bank gigamit sa pagpangilog sa yutang kabilin. **AB**

Mag-uumang T'boli, gipatay sa 105th IB

KAPIN USA NA ka bulan nga wala'y naagumang hustisya ang pamilya ug mga paryente sa mag-uumang T'boli nga si Jonathan Kubot sukad siya gipatay sa mga sundalo sa 105th IB. Gipatay siya sa militar niadtong Marso 25 sa Sityo Lam-afus, Barangay Lambangan, T'boli, South Cotabato.

Sumala sa taho, bag-o lang nahuman ni Kubot ang pagpanglimpyo sa mga humayan dihang nakita siya sa mga sundalo. Ila siyang gikuha, gitortyur, ug gipugos nga moangkon nga siya usa ka manggugubat sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Gipatay siya human wala'y nakuhang impormasyon gikan kaniya.

Samtang, nakagawas niadtong Mayo 9 ang duha ka Dumagat nga politikal nga binilanggo nga silang Rocky Torres ug Abelardo "Dandoy" Avellaneda human ang halos walo ka tuig nga detensyon. Gibasura sa korte ang tinumo-tumo nga kasong pagpatay ug illegal possession of firearms and explosives batok kanila.

Gidakop sila sa militar niadtong Mayo 14, 2018 sa General Nakar, Quezon, human sa engkwentro sa BHB. Samtang napriso, nag-antos ang duha sa grabeng tortyur, pisikal nga pagpasakit, ug nagkadaot nga panglawas.

Ang kamatuoran sa masaker sa Toboso

Gikompirma sa gipahigayon nga National Fact-Finding and Solidarity Mission (NFFSM) sa mga progresibong grupo sa Barangay Salamanca, Toboso, Negros Occidental niadtong Mayo 4 ang patong-patong nga mga paglapas sa tawhanong katungod ug internasyunal nga makitawhanong balaod sa 79th IB sa nahitabong masaker sa Toboso. Giimbestigahan niini ang pagpatay sa militar sa 10 ka Pulang manggugubat sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) ug siyam ka dili armado nga indibidwal niadtong Abril 19 sa Barangay Salamanca ug mga kalambigit nga panghitabo.

Labing menos 117 ka mga delegado ang misalmot sa misyon nga gilangkoban sa mga lokal ug langyaw nga mga tigpanalipod sa tawhanong katungod, mga magbabalaod, aktibista, mga tawo sa simbahan, mga lider-estudyante, ug myembro sa midya. Gipahigayon kini sa pakig-uban sa mga grupo gikan sa isla sa Negros sa pagpanguna sa Manindigan-Negros.

Sa kadako ug kalapad sa delegasyon, wala kini matarog sa grabeng militarisasyon ug pagpamig-ot sa militar sa Toboso ug sa tibuok isla. Giawhag niini ang mga lokal nga guberno ug mga opisyal sa pagtugot sa maong kalihukan. Gisupportahan ug gibendisyonan usab sila ni San Carlos Bishop Gerardo Alminza. “Ang inyong kaisog sa pagpangita sa kamatuoran taliwala sa kahadlok ug pagpanghadlok mao’y kongkretong pamatuod nga importante gihapon ang kamatuoran, hustisya, ug kalinaw,” matod niya.

Partikular nga giadto sa delegasyon ang Sityo Sinugmawan ug Sityo Paringding diin nakadungog ang mga residente og buto sa pusil. Miadto ang delegasyon sa matag lokasyon sa mga insidente diin ilang nakit-an ang mga igo sa bala didto sa mga punoan, mga basiyo sa bala, ug uban pang timailhan sa pagpamusil.

Nagpahigayon sila og mga *focused group discussion* ug namalaybalay aron istoryahon ang mga residente. Nakighimat sila sa labing menos 30 ka mga residente, nga matod pa nila, mahimong mga “yaweng importante” tungod kay sila adunay direkta nga kasinatian sa mga panghitabo.

Gisaysay sa mga residente nga “mibisita” ug nang-ransak ang mga sundalo sa dili moubos sa 18 ka mga panimalay sa ilang pagpangita sa giingong mga manggugubat sa BHB. Sa Sityo Plaringding, adunay kaso ang 79th IB sa pagdakop sa usa inahan ug anak nga moadto sa pangisdaan aron manguha og kinhason. Gidala ang inahan ug anak sa usa ka bungtod diin sila gipailalom sa interogasyon. Gikan dinhi, nasaksihan sa mag-inahan ang walay pili nga pagpamusil sa mga sundalo sa pangisdaan. Nigamit usab ang 79th IB og mga *drone*.

Nakumpirma ang pugos nga pagpabakwit sa 79th IB sa 653 ka indibidwal gikan Abril 19 hangtod Abril 22. Tungod niini, walay nainterbyu ang delegasyon nga makapamatuod sa pamahayag sa 79th IB nga adu-

nay grabeng gubat sa pangisdaan diin giingong nakit-an ang lawas sa 19 ka mga biktima.

Gipamatud-an mga residente nga dili moubos sa unom ang sibilyan sa 19 nga gipangmasaker. Matod nila, personal nilang nahimamat ang lider-estudyanteng si Alyssa Alano, mga organisador sa mag-uuma nga silang Maureen Santuyo ug Errol Wendel, tigmantala nga si RJ Ledesma, ug mga Filipino-American nga aktibista nga silang Kai Sorem ug Lyle Prijoles. Sumala sa mga residente, wala bisan kanus-a nila nakit-an nga nagdala og armas ang unom atol sa ilang pagpuyo sa komunidad.

Matod sa Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA), ang pamahayag sa mga residente nagsupporta sa giduso sa mga progresibong grupo nga gipadala ang mga sibilyan sa Barangay Salamanca aron maghimo og panuki-duki. Anaa sila sa barangay aron motabang sa pag-organisa ug pagpalambo sa katilingbangong pakisusi ug pagtuon sa kahimtang sa mga mag-uuma ug mamumuo sa kaumahan, partikular na sa Hacienda Bedonia. Naglangkob ang maong hasyenda og 18 ka ektarya nga yuta nga gitikad sa 16 ka pamilyang mag-uuma nga dugay na untang gihatag kanila.

Sa mga nakuhang datos, nakumpirma sa delegasyon ang mga krimen sa 79th IB. Lakip niini ang paggamit sa militar sa mga balay sa mga sibilyan, pagpanghasi ug pagpanghulga sa mga residente, pagpamig-ot sa gimbuhaton sa pagpanguma, wala’y pili nga pagpamusil duol sa mga kabalayan, iligal nga detensyon, ug paggamit sa mga mag-uuma isip panagang.

Gipamatud-an usab sa delegasyon nga adunay “evidence tampering” o kun panghilabot ug pagtanom og ebidensya (mga hinagiban, bandolyer, ug personal nga kabtangan) aron ipakita nga tinuod ang mga istoryang gipakaylap sa 79th IB.

Sundi sa panid 6

Negros 19, gipasidunggan isip labing maayong anak sa katawhan

Mokabat sa 2,000 ka myembro sa pamilya, higala, ug mga bisita ang nag-tapok sa University of the Philippines (UP)-Diliman Theater sa Quezon City niadtong Mayo 11 aron pasidunggan ang mga martir sa Toboso o giila nga Negros 19. Ang mga martir gilangkoban sa siyam ka dili armado nga indibidwal ug 10 ka Pulang manggugubat sa New People's Army (NPA) nga gimasaker sa 79th IB niadtong Abril 19 sa Barangay Salamca, Toboso, Negros Occidental.

Ang programa sa pagparangal gipangunahan sa UP Diliman University Student Council, Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) ug Karapatan. Matod sa mga organisador, gipahigayon ang maong panagtapok alang sa hiniusang pag-ila sa kaisog, kaalam, ug gugma sa Negros 19 nga gihalad sa katawhan.

Milungtud ang kapin duha ka oras ang pasidungog nga napuno sa mga pamahayag, testimonya, bidyo, ug pasundayag sa mga rebolusyonaryong kanta, balak, ug sayaw. Ilang gipasiugda ang kinabuhi sa Negros 19 nga nag-alagad sa masa ug ang walay puas nga pagsukol sa masang Negrosanon taliwala sa nagpadayong kalisod, pagpahimulos, ug mili-

tarisasyon sa isla sa Negros.

Mitambong ug naghatag og mga mensahe sa pagpasidungog ang mga kabanay ug higala nilang Alano, Ledesma, Santuyo, Errol Wendel, Prijoles, ug Sorem. Napuno ang mga mensahe og mga istorya sa kinabuhi, komedya ug pangatawa, militansya, ug nagdilaab nga kalayo sa pakigbisog.

Sa mensahe sa inahan ni Alano nga si Sheila, mipadayag siya og paglaom nga ang nahabilin nga mga kauban magpadayon sa pangandoy ni Alano alang sa katawhan. "Dili nato tugotan nga mapapas siya dinhi sa kalibutan... Nanawagan ko, nga ipadayon nato ang pakigbisog nga ilang nasugdan. Tungod kabalo tang

tanan, mao kini ang ilang gusto, kausaban sa sistema, matabangan ang mga kabus sa Negros," matod pa niya.

Naghatag usab og usa ka mensahe sa pagpasidungog si Marco Valbuena, nangunang opisyal sa impormasyon sa Partido Komunista sa Pilipinas. "Ang Partido ug Bagong Hukbong Bayan nagpasidungog nga sa dugay o mubo nga panahon, nakahimamat ang mga martir ug bayani sa Toboso sa dalan sa nasudnon-demokratikong rebolusyon. Mopasalig kami nga mahatagan og hustisya ang ilang kamatayon," ingon niya.

"Gikan sa yuta nga natubigan sa ilang dugo, liboan pa ka mga anak sa katawhan ang motungha, mobangon, makigbisog, ug mosubay sa taas ug liko-liko nga dalan sa gubat sa katawhan paingon sa pula nga adlaw sa kadaugan," matod ni Valbuena. Gitapos ang panagtapok pinaagi sa pagkanta sa Internasyunal. AB

Gikan sa panid 5

Gawas niini, sa taho sa *forensic pathologist* nga si Dr. Fortun, nagkanayon nga ang tulo ka gipatay gipusil sa likod, apan pulos kini naghayang sa mga litrato nga gipakuyanap sa militar. Nadiskobrehan usab nga pipila sa mga biktima posibleng namatay sa sobrang pagdugo.

Giingong klaro usab nga gipanamastamas sa mga sundalo ang mga patayng lawas sa mga biktima. Ila kining gipasagdaan nga nabulad sa adlaw ug gihumol sa tubig sa pangisdaan sulod sa duha ka adlaw ug "nabawi" lamang niadtong Abril 21. Nagkabalyuanay pa ang mga patayng lawas sa duha sa mga gipatay.

Sa pagtapos sa misyon, gipanawagan sa delegasyon nga manubag ang 79th IB ug 303rd IBde, dungan sa pagtapos sa militarisasyon sa isla sa Negros. Gipanghingusgan nila ang hustisya sa mga gimasaker ug sa tanang pamilya sa mga biktima.

Samtang, giharas sa mga pwersa sa estado ang delegasyon. Gisundan sa mga sundalo ang mga tim nga naglunsad og imbestigasyon ug gipanguhaan sila og mga litrato. Midaghan usab ang mga sundalo sa 79th IB sa Barangay Salamanca niadtong Mayo 13, usa ka adlaw usa gipahigayon ang misyon. Usa ka Amerikanong delegado gikan sa International Coalition for Human Rights in the Philippines ang gipugngan nga makasulod sa Pilipinas sa rason nga "blacklisted" siya sa nasud.

Pagpasidungog sa mga bayani sa Negros ug ICR!

GITANGHAL ANG MGA armas ug nakataas ang mga kumo sa mga rebolusyonaryong pwersa sa tibuok nasud alang sa mga martir sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) nga namatay karong Mayo.

Sa Negros Occidental, lima ka Pulang manggugubat sa BHB-Southwest Negros (Armando Sumayang Jr. Command) ang napatay sa pakiggubat sa 15th IB sa Barangay Abaca, Cauayan niadtong Mayo 16. Napatay si Vince Francis Dingding (Ka Poy/Moymoy), sekretaryo sa komite sa Partido, si Rolando Dantes Jr. (Ka Anyo), kumander sa BHB-Southwest Negros, silang Jobert Casipong (Ka Robi), Gilbert Tingson (Ka Kolintong/Ka Downy), ug Alex Languita (Ka Kaya).

Sa rehiyon sa Ilocos-Cordillera, namatay sa kanser ang Pulang manggugubat nga si Inocencio Sibud (Ka Maki) niadtong Mayo 14. Unang narekrut si Sibud isip myembro sa yunit sa milisyang bayan sa Barangay Bayao sa Pinukpuk, Kalinga kaniadtong dekada 1980. Gipadayon niya ang iyang rebolusyonaryong tahas ug nagpatuman og nagkalain-laing katungdanan sulod sa 37 ka tuig niyang pagserbisyo sa BHB.

Gihatagan sa Partido og pinakataas nga pag-ila ug pasidungog ang mga martir sa hukbong bayan nga gitawag niini nga "labing maayong mga anak sa katawhan."

32

kaso sa ekstra-hudisyal nga pagpamatay ang anaa sa mandamyento de aresto sa ICC batok kang Ronaldo "Bato" de la Rosa. Gisang-atan siya og mga kasong krimen batok sa katawhan sa pagpatay isip "indirect co-perpetrator" sa mini nga gera kontra-droga.

54%

pagsaka sa bahandi sa lima ka pinaka-adunahan nga bilyonaryo sa Pilipinas, gikan ₱1.1 trilyon niadtong Hunyo 2022 ngadto sa ₱1.7 trilyon sa Marso 2026.

16 ka boto (2/3 sa kasamtangang 24 ka senador) ang **gikinahanglan aron mahukmang sad-an si Sara Duterte**; 9 lamang aron siya mapawalay-sala ug magpabilin sa pwesto.

2 ▶

ka Type 88 *surface-to-ship missile* ang **gipalupad sa Japan sulod sa teritoryo sa Pilipinas** niadtong Mayo 6. Kini ang unang higayon nga nagpahigayon ang Japan og *missile launch* human ang World War II, supak sa kaugalingon niining anti-gera nga konstitusyon.

617

ka punoan sa kahoy sa dalan sa Quirino Avenue sa Maynila ang **gitugotan sa DENR-NCR** nga putlon ug kaluton aron hatagag dalan ang konstruksyon sa 4-km nga Southern Access Link Expressway sa San Miguel Corporation.

17 ka **lokasyon sa Pilipinas** ang gigamit sa 3rd Marine Littoral Regiment, yunit militar sa US, isip lunsaran sa *war games* sa milabay nga Balikatan 2026. Kadaghanan niini gitago sa publiko ug sa mga residente sa mga komunidad.

9 ka adlaw

nga sige-sigeng **kinatibuk-ang welga** ang gilunsad sa mga mamumuo ug lumad sa Bolivia aron palagputon ang maki-US nga presidente sa nasud nga si Rodrigo Paz Pereira.

Kadungan niini, napugnan sa kinatibuk-ang welga ang nabalita nga armadong interbensyon sa US aron dakpon ang anti-imperyalista ug kanhi presidente niini nga si Evo Morales.

100,000+

ka bata nga mga *US citizen*, lakip ang mga puya, ang **nahimulag sa ilang mga ginikanan** nga gidakop, gidetine, o gipadeport sa rehimeng Trump sa mga operasyong kontra-imigrante.

Gikan sa: Brookings Institution

ASEAN 2026: Tigdumala sa interes sa imperyalismong US

Niadtong Mayo 6-8, gidumala sa Pilipinas ang ika-48 ASEAN Summit sa Lapu-Lapu City, Cebu, ubos sa temang “Navigating our Future, Together.” Deklaradong katuyoan sa maong panagtapok ang pagduso sa kooperasyon, kalig-on sa ekonomiya, ug nasudhong seguridad sa pagkaon ug enerhiya taliwala sa nagkagrabe nga tensyong kalibutanon. Sentrong panaghisgot ang epekto sa kagubot sa Middle East nga nagdala og nag-usab-usab nga presyo sa enerhiya, pagkalangan sa suplay, ug pagsaka sa gasto sa pagkaon ug transportasyon nga bugat nga palas-onon sa mga nasud sa ASEAN.

Ang ASEAN usa ka hugpong sa politika ug ekonomiya nga gitukod niadtong 1967 sa panahon sa Gubat sa Vietnam isip panalipod batok sa komunismo ug aron magsilbing instrumento sa neokolonyalismo. Kaniadto ug karon, kusog ang impluwensya dinhi sa US isip “komprehensibong estratehikong katimbang” sa rehiyon. Nagpabiling lig-on ang impluwensya sa US pinaagi sa alyansang militar ug sa ekonomiya, bisan pa man og ang China na ang nag-unang katimbang sa pamatigayon sa mga myembrong nasud niini.

Human ang pipila ka adlaw nga panagtigom, walay kongkretong programa ang mga delegado aron tubagon ang nasinati nga krisis sa rehiyon. Nagkasinabot sila sa pipila ka lakang aron mamenuhan ang epekto sa agresyong militar sa US sa Iran, apan dawat nila nga madugay pa una kini mapatuman. Usa niini ang polisiyang “Regional Fuel Sharing Framework” nga walay mekanismo kung unsaon ang pagpatuman, prayoridad sa distribusyon, o paggamit niini alang sa paspas nga makatubag sa kasamtangang krisis.

Sa katibuk-an, nakapunting ang mga lider sa koordinasyon sa panahon sa emerhensya, presyo sa lana, seguridad sa pagkaon, ug operasyong pandagat. Nagpabiling sigpit ug nakapunting lamang sa pagdumala ang gambalay sa mga gipanghisgutan. Giila sa pundok isip dakong hampak ang agresyon sa US sa Middle East apan wala kini pagkundera niini. Walay gipagawas nga hinusang pamahayag ang ASEAN ba-

tok sa henosidyo sa Israel ug US sa Palestine, bisan pa og adunay pipila ka myembrong nasud nga dayag nga nagsuporta sa pakigbisog sa mga Palestino.

Taliwala sa kakulangan sa solusyon sa mga krisis sa ekonomiya, nakigsabot pa si Marcos alang sa malanatong pag-import og bugas gikan sa Vietnam. Kini taliwala sa kadaut nga dala sa importasyon sa lokal nga produksyon sa humay ug sa dugang pagkaalkansi sa mga mag-uuma.

Militarisasyon sa ASEAN

Sa wala pa ang ASEAN Summit, gilunsad sa Pilipinas ang pinakadakong Balikatan war exercises sa kasaysayan niini. Tataw dinhi ang pagpalupad ug pagpabusikad og mga misayl sa US ug Japan niadtong Mayo 5 ug 6. Ang maong mga operasyon nagpahait sa kontradiksyon tali sa mga nasud sa rehiyon ug sa Pilipinas. Samtang ginayagyag sa ASEAN nga katuyoan niini ang kalinaw ug diplomasya, giabri sa papet nga estado sa Pilipinas ang nasud isip dulaanan ug “dili malunod” nga base militar sa US.

Aron kuno “dili maparehas ang South China Sea sa Strait of Hormuz” ug masiguro ang kagawasan sa paglawig dinhi, gipugos sa rehimeng US-Marcos ang pagpalig-on sa Declaration on Maritime Cooperation. Usa ka mahinungdanong bahin sa maong balaodnon ang pagmugna og usa ka ASEAN Maritime Center nga pagatukoron sa Pilipinas. Kini kuno magsilbi isip nag-unang pundokan alang sa mga isyung pandagat

nga giatubang sa mga myembrong nasud sa ASEAN. Ang maong mga lakang, imbes makapakalma, mas mopasamot hinuon sa tensyon sa South China Sea.

Pasismo ug pagtabon sa kakabus

Niadtong Mayo 6, naglunsad og porum nga “Imperialist Crisis and War: A People’s Alternative to the ASEAN Summit” ug protesta batok sa ASEAN Summit ang mga progresibong grupo sa University of the Philippines-Cebu. Samtang ginahimo ang mga aktibidad, gibana-banang 200 ka pulis ang namatikdan sa sulod ug gawas sa unibersidad nga nagpaniid.

Sa samang adlaw, nagprotesta ang mga myembro sa Greenpeace Philippines sa gawas sa summit aron ipanawagan ang pagsulbad sa polusyon sa plastik, makmakon ang sobra-sobra nga pagsalig sa lana, ug hatagag duso ang krisis sa klima sa rehiyon. Upat ka myembro niini ang giaresto bisan wala pa nagsugod ang protesta.

Aron dili makita sa mga delegado ang mga kabus sa Cebu, temporaryong gipabalhin sa lokal nga guberno ang kapin 66 ka pamilya nga nagpuyo sa luyo sa Mactan Expo diin gihimo ang summit padulong sa usa ka resort sa silingang lungsod sa Cordova. Nagpabilin sila sa maong lugar gikan Abril 27 hangtod Mayo 9. Gitabunan usab og dagkong tarpolin ang ilang mga payag. AB

Lig-ong pakigbisog sa katawhang Palestino alang sa nasudnong kagawasan

Niadtong Mayo 15, gihandom sa katawhang Palestino ang ika-78 ka tuig nga anibersaryo sa Al Nakba taliwala sa pintas nga gerang henosidyo sa US-Israel. Ang Al Nakba (Ang Katalagman) mao ang maduguong pagpalayas sa mga Zionistang pundok sa mga Palestino niadtong 1948 aron itukod ang estadong "Israel" sa pagduso sa imperyong British.

Giila sa katawhang Palestino ang kasamtangang henosidyo isip "bag-o ug mas brutal nga ang-ang sa Al Nakba." Sama sa miagi, timaan niini ang dinaghang masaker, pagpanggutom, pagpangguba sa mga balay ug imprastruktura, ug pinugos nga pagpabakwit aron hingpit nga pap-haon ang kaliwat nga Palestino.

Sukad Oktubre 2023, gipulbos sa mga Zionista ang tibuok Gaza gamit ang mga bala ug bombaang hinimo ug hinatag sa US. Sa upisyal nga taho, niabot na sa 75,000 ang direktang gipatay sa pagpanulong, ug gatusan ka libo pa ang dili direktang namatay sa gutom, sakit, nalubong sa nahugnong mga balay ug kadtong wala na makit-an. Wala mihunong ang mga Zionista sa pagpangatake bisan pa og nakig-areglo kini sa hunong-buto sukad Oktubre 2025.

Gitinguha sa Zionistang estado ang bag-ong pagpangilog og yuta pinaagi sa pagbadlis og "yellow line" sulod sa Gaza. Nagtukod kini og 13 ka bag-ong detatsment militar aron ipailalom sa kontrol niini ang 53-58% sa teritoryo. Gisakop niini ang 50-60% sa mga yutang umahan samtang gipriso ang mga Palestino sa huut nga mga sentro sa bakwitan nga layo sa mga yutang tabunok ug ilang pangabuhian.

Dungan sa henosidyo sa Gaza, hinay-hinay nga gisakop sa Israel ang tibuok West Bank ug East Jerusalem. Adlaw-adlaw, nakasinati ang mga Palestino dinhi og pagpanglupog, pagpaniid, ug pagpangabog. Sa katapusan sa 2025, kapin 700,000 ka Zionistang setler na ang namuyo sa kapin 250 ka ilegal nga *settlement* sa sulod sa maong mga dapit.

Dili magpalupig

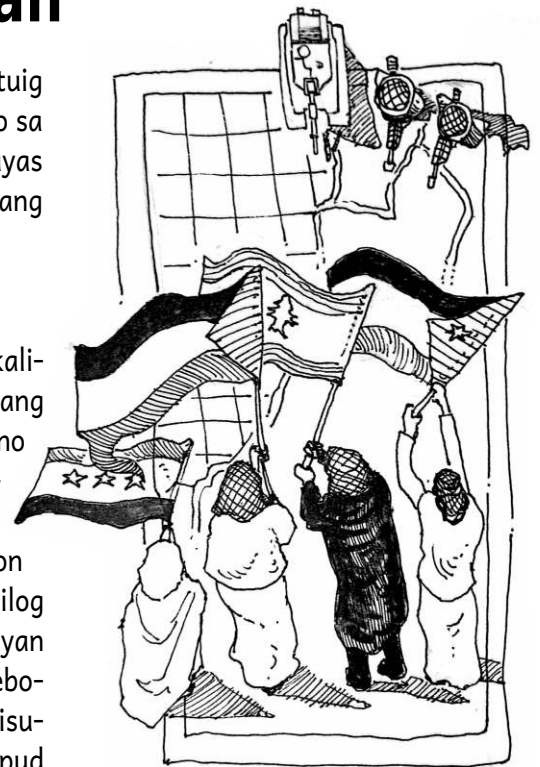
Taliwala sa kabangis ug makalilisang nga okupasyon, lig-on ang baruganan sa katawhang Palestino nga magpabilin sa ilang yuta, lakip sa katungod sa tanang gipahawa nga mobalik ug bawion ang yuta ug mga teritoryo nga giilog gikan kanila. Subay sa kasaysayan sa kapin usa ka siglo nga mga rebolusyon ug pag-alsa, wala sila misugot nga mahitabo ang lain na pud nga katalagman, o "Al Nakba 2.0."

Sukad gilunsad ang Al Aqsa Flood, ang armadong pag-alsa niadtong 2023, subling napamatud-an ang kahusto sa pakigbisog sa mga Palestino. Subling nabutang ang ilang makatarunganong pagbatok sa sentro sa mga internasyunal nga institusyon. Isip suporta, minilyon ang nagmartsa sa kadalanan sa Europe, America, Africa ug Asia. Giila sa kalibutan ang pakigbisog isip alang sa kagawasan, hustisya, dungog, ug katawhan ug dili lang basta away sa mga utlanan, ug labawng dili kalambigit sa "pagpanalipod sa kaugalingon" sa Israel.

Labaw pa niini, naladlad ang makalilisang nga mga krimen sa Zionistang Israel nga sa taas nga panahon giisip na nga "normal," bisan sa daghang estadong Arabo. Hingpit nga nahugno ang ilusyon sa Israel isip "bugtong demokrasya" sa Middle East ug naladlad isip bag-ong "Nazi" nga gikasilagan sa tibuok kalibutan. Giila ang kagrabihon ug gidaghanon sa mga krimen sa gubat ug sa katawhan niini sa International Court of Justice ug International Criminal Court.

Ekspansyunismo sa duso sa US

Labas sa Palestine, ginapang-

ilog usab sa mga Zionista ang ubang bahin sa Middle East ubos sa kampanyang Greater Israel. Pinakakatu-yoan niini nga malangkob ang mga adunahang teritoryo ug agianan gikan sa Suba sa Nile sa Egypt hangtod sa Suba sa Euphrates sa Iraq.

Sa Lebanon, gisugdan niini ang pagbadlis sa "yellow line" nga moabot og 10 ka kilometro sa habagatang bahin human ang walay hunong nga pagpamomba sa dapit sukad Marso. Sa Syria, ilegal nga giokupa sa Israel ang Golan Heights sukad pa niadtong 1967. Bisin pa adunay mga resolusyon sa United Nations nga nagmando nga iuli ang teritoryo, padayon ang pagtukod niini og mga ilegal nga komunidad ug industriya sa mga bahin nga dagha'g tubig ug tabunok ang yuta.

Nagpaluyo niining mga agresyon ang imperyalismong US, gamit ang binilyong pundo sa militar ug armas, aron huptan ang kontrol sa Middle East. Nagsilbi ang giokupang mga teritoryo sa Israel isip dakong estratehikong base militar aron pigoton ang mga nasud nga Arabo ug kontrolon ang mga natural nga kahi-nguhaan, partikular ang lana, ug mga agianan sa komersyo. AB

Padayon nga pagpalapad sa presensya militar sa US sa Pilipinas

Walay hunong ang mga operasyong militar sa US sa Pilipinas sa takuban sa dagkong *war games*. Sa pagtapos sa Balikatan 2026 niadtong Mayo 8, gisugdan dayon niini ang Salaknib 2 nga adunay 7,000 ka tropa, lakip ang gikan sa Japan, Australia ug New Zealand. Katuyoan niini ang pagbansay sa mga tropa sa pakiggubat sa kahimtang nga kapupud-an (archipelagic), ug kontra-gerilya. Natapos ang Salaknib 2 niadtong Mayo 20, apan nagpabilin ang mga tropa ug kagamitan alang sa uban pang *war games* hangtud Hulyo.

Nag-unang gi-ensayo sa Salaknib 2 ang Joint Pacific Multinational Readiness Center-Exportable. Tataw dinhi ang malukpanong operasyong kombat, *small unit tactics*, hiniusang *live fire exercise*, pagpanulong sa gabii gikan sa kawanangan, pagpabuto og mga misayl, ug gubat sa lasang, tanan sa mga “reyalistikong senaryo.” Sama sa Balikatan, daghan sa mga lokasyon kung asa kini gilunsad sikreto ug ginatagoan.

Pagpalapad sa *dual-use* nga mga pasilidad

Dungan sa mga *war games* ang pagpalapad sa US sa *network* sa mga sibilyang pasilidad nga magamit niini sa mga katuyoang militar. Pinakaulahing nakuha niini ang proyektong rehabilitasyon sa Sangley Point International Airport sa Cavite. Niadtong Mayo 12, gipahibalo sa US Trade and Development Agency nga pagapondohan niini ang pagtuon aron himu-

ong *dual-use* (sibilyan ug militar) ang maong landinganan. Katimbang sa US dinhi ang Cavitex Holdings, Inc. sa pamilyang Virata.

Samtang, miadto niadtong Mayo 1 ang mga upisyal sa rehimeng Marcos sa Jerusalem aron aregluhon ang pagpamuhunan sa mga kumpanyang Israeli sa “Golden Node” sa US sa New Clark City, Pampanga. Ang “Golden Node” mao ang pagatukurong “economic security zone” sa US nga magsilbing pabrika sa armas sa gambalay sa Pax Silica. Ang pag-sulod sa puhunan ug teknolohiya sa Israel dinhi direktang naglambigit sa rehimeng Marcos sa makalilisang nga gerang henosidyo ug mga gera sa agresyon sa US ug Israel sa Palestine ug Middle East. AB

Mga Pilipino, nakighiusa sa Palestine

NAGTAPOK ANG NAGKADAIYANG pundok sa Welcome Rotunda sa Quezon City niadtong Mayo 15 isip pakighiusa sa paghandom sa katawhang Palestino sa ika-78 anibersaryo sa Al Nakba. Gipanawagan nila ang kagawasan sa Palestine gikan sa bangis nga okupasyon sa Zionistang Israel. Gipangunahan ang lihok sa Philippines-Palestine Friendship Association. Dala sa mga nagprotesta ang mga bandila sa Palestine ug plakard nga nagpadayag og suporta sa mga Palestino.

Palayason ang mga sundalong Israeli. Nagpanawagan og hustisya ug pagpanubag ang mga residente sa General Luna sa Siargao Island sa Surigao del Norte human ang sunod-sunod nga krimen ug kabangis sa mga sundalong Israeli sa isla. Nagtigum sila uban ang mga lokal nga upisyal, pulis, mga tag-iya sa negosyo ug uban pang sektor niadtong Mayo 12 aron hisgutan ang mga insidente sa kabangis ug panamastamas sa maong mga sundalo sa isla.

Pinakaulahi ug pinakagrabe ang pag-atake sa usa ka grupo sa mga Israeli sa Cartoon Cafe sa General Luna niadtong Mayo 11. Sumala sa mga taho, giinitan sa mga sundalo ang establisimyento human nakita sa gawas niini ang usa ka bandila sa Palestine. Giingon nga giguba sa mga sundalo ang mga CCTV camera ug pisikal na gisakitan ang magtiayong tag-iya atubangan sa ilang gamayng anak. Ang maong mga sundalo giingong bagolang naggikan sa serbisyo sa gerang henosidyo sa Zionistang estado batok sa Palestine.

2 *hors de combat*, namatay sa kamot sa militar

DUHA KA *HORS de combat* gikan sa Negros Oriental ug Masbate ang gitaho nga namatay samtang anaa sa kustodiya sa militar, nga dakong paglapas sa internasyunal nga tawhanong balaod.

Niadtong Abril 23, gidakop, gitortyur ug tuyong gipatay sa 62nd IB si Dino Pane (Ka Yulo), manggugubat sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Central Negros sa Sityo Nabuluan, Barangay Bucalan, Canlaon City, Negros Oriental. Si Pane nagpaayo niadtong panahona gikan sa pneumonia ug hilabihan ka luya. Wala siya’y armas niadtong higayuna.

Sa Masbate, namatay sa kustodiya sa 2nd IB si Raul Luding Tolingín niadtong Mayo 14 tungod sa “kumplikasyon ug uban pang balation.” Samaron si Tolingín sa dihang nadakpan niadtong Mayo 10 sa Barangay Miabas, Palanas human sa usa ka gamagamang engkwentro. Dugay nang nag-antus sa *diabetes*, *high blood* ug rayuma si Tolingín ug nagpatambal samtang nagpuyo sa usa ka balay sa maong barangay. Tulo ka adlaw siyang gitago sa militar sa iyang pamilya sa wala pa namatay.

Nataho usab sa duhang prubinsya ang mga kaso sa pagpanakit, pagpamig-ot ug pagpanghadlok sa militar sa mga mag-uuma niadtong Abril. Tanan kini giingon nga kabahin sa paggukod sa militar sa hukbong bayan.